

Opravný zápočtový test z PST

25.5.2015

T1 Šlechticovi bude chutnat podané mléko s pravděpodobností 0.25, pokud bude kravské, 0.9 pokud bude kozí a 0.4, pokud bude koňské. Na farmě máme 15 koz, 25 krav a 10 koní, všechna zvířata kojná. Náhodně vybereme kus a vezmeme mléko pro šlechtice. Jaká je pravděpodobnost, že šlechtici bude mléko chutnat?

T2 Spojitě rozdělená náhodná veličina X má hustotu

$$f_X(u) = e^{-c|u|}, \quad u \in \mathbb{R}.$$

Určete konstantu c a pravděpodobnosti $\mathbf{P}(X \leq 0)$, $\mathbf{P}(-1 \leq X \leq 1)$, $\mathbf{P}(X > \ln 3)$ a $\mathbf{P}(X = 1)$.

T3 Náhodně vybereme číslo a z intervalu $[0, 5]$ (předpokládáme rovnoměrné rozdělení). Jaký je průměrný obsah rovnostranného trojúhelníka se stranou a ?

Náznak řešení a výsledky

T1 Označme po řadě $+$, C , G , H jevy označující, že šlechtici donesené mléko chutná, že jsme vybrali z farmy krávu, kozu, resp. koně. Potom platí

$$\begin{aligned}\mathbf{P}(+|C) &= 0.25, & \mathbf{P}(C) &= 0.5 \\ \mathbf{P}(+|G) &= 0.9, & \mathbf{P}(G) &= 0.3 \\ \mathbf{P}(+|H) &= 0.4, & \mathbf{P}(H) &= 0.2\end{aligned}$$

Věta o úplné pravděpodobnosti nám dává

$$\mathbf{P}(+) = \mathbf{P}(+|C) \cdot \mathbf{P}(C) + \mathbf{P}(+|G) \cdot \mathbf{P}(G) + \mathbf{P}(+|H) \cdot \mathbf{P}(H) = 0.475.$$

T2 Neboť f_X je sudá, máme

$$1 = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-c|u|} \, du = 2 \int_0^{\infty} e^{-cu} \, du = 2 \left[\frac{e^{-cu}}{-c} \right]_0^{\infty} = \frac{2}{c},$$

za (rozumného) předpokladu, že $c > 0$. Porovnáním pravé a levé strany vyjde $c = 2$. Dále máme

$$\begin{aligned}\mathbf{P}(X \leq 0) &= \frac{1}{2}, \quad (\text{hustota je sudá}), \\ \mathbf{P}(-1 \leq X \leq 1) &= \int_{-1}^1 e^{-2|u|} \, du = 2 \int_0^1 e^{-2u} \, du = \left[\frac{e^{-2u}}{-2} \right]_0^1 = 1 - e^{-2}, \\ \mathbf{P}(X > \ln 3) &= \int_{\ln 3}^{\infty} e^{-2u} \, du = \left[\frac{e^{-2u}}{-2} \right]_{\ln 3}^{\infty} = \frac{1}{18}, \\ \mathbf{P}(X = 1) &= 0, \quad (X \text{ je spojitě rozdělená}).\end{aligned}$$

T3 Hustota veličiny a je rovna

$$f_a(u) = \begin{cases} \frac{1}{5} & u \in [0, 5] \\ 0 & u \notin [0, 5] \end{cases}$$

a obsah rovnostranného trojúhelníka o straně a je z Pythagorovy věty roven $S = \frac{\sqrt{3}a^2}{4}$. Proto je

$$\mathbb{E}S = \mathbb{E} \frac{\sqrt{3}a^2}{4} = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sqrt{3}u^2}{4} f_a(u) \, du = \frac{\sqrt{3}}{20} \int_0^5 u^2 \, du = \frac{\sqrt{3}}{20} \left[\frac{u^3}{3} \right]_0^5 = \frac{25\sqrt{3}}{12}.$$